

พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดนนทบุรี

สินีนุช ม่วงกล้า

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
คณะพัฒนาสังคม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
พ.ศ. 2544

พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี
สินีนุช ม่วงกล้า
คณะพัฒนาสังคม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

รองศาสตราจารย์ ..... ประธานกรรมการ
(ดร. สากล จริยวิทยานนท์)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ..... กรรมการ
(ดร. สุรสิทธิ์ วชิรขจร)

อาจารย์ ..... กรรมการ
(จิระพร บุรณสิน)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ..... คณบดี
(ดร. แต่งอ่อน มั่นใจตน)

วันที่ 21 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2544

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี
ชื่อผู้เขียน : สินีษฐ ม่วงกล้า
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2544

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้า และเพื่อศึกษาปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวน 739 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุ

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง คือ มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้งที่ใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า
2. ปัจจัยทางด้านจิตใจ 3 ตัวแปร คือ ทศนคติต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ความเชื่ออำนาจในตน และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
3. ปัจจัยสภาพแวดล้อม คือ การสนับสนุนทางสังคม การรับรู้ทัศนคติทางสังคม และการรับรู้ข่าวสารด้านพลังงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
4. ปัจจัยที่มีความเหมาะสมในการอธิบายความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้ดีที่สุด คือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน การรับรู้ข่าวสารด้านพลังงาน และการรับรู้ทัศนคติทางสังคมตามลำดับ โดยร่วมกันสามารถอธิบายความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้ร้อยละ 22.7 ($R^2 = 0.227$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะ คือ

1. ควรมีการกำหนดนโยบาย และจัดสรรงบประมาณอย่างจริงจัง และต่อเนื่องในการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าสูงขึ้นในทุกกลุ่มประชากร
2. ควรมีการส่งเสริมให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรู้ถึงผลดี ผลเสียของการมีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้า
3. ควรมีการส่งเสริม และพัฒนาให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความเชื่ออำนาจในตน มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน มีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม มีการรับรู้ปทัสถานทางสังคม และมีการรับรู้ข่าวสารด้านพลังงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีการมุ่งเน้นในการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน การรับรู้ข่าวสารด้านพลังงาน และการรับรู้ปทัสถานทางสังคม เพราะเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการมีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้า และจะส่งผลให้มีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้ามากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

ABSTRACT

Thesis Title : Electrical Energy Saving Behavior of the Primary School Students under The Department of Formal Education, Nonthaburi Province

Author : Miss Sineenuch Muangklam

Degree : Master of Arts (Social Development)

Academic Year : 2001

The objectives of the study on electrical energy saving behavior of the primary school students under The Department of Formal Education, Nonthaburi province are to investigate electrical energy saving behavior, and to determine factors associated with such behavior of those primary school students. The total of 739 primary school students are included in this study. Questionnaires were used for data collection. This study employed statistical techniques of percentage, mean, standard deviation, Pearson's Coefficient of Correlation and Multiple Regression.

It was found in this study that:

1. In overall the electrical energy saving behavior of the primary school students under The Department of Formal Education, Nonthaburi province was at high level i.e. such behavior were practiced regularly, every or almost every time of using electricity.

2. Psychological factors such as their attitudes toward electricity using, self esteem, future directing and self control had significantly positive correlation ($p = 0.01$) to electrical energy saving behavior of these students.

3. Environmental factors; social support and perception of energy information, had significantly positive relation ($p = 0.01$) to electrical energy saving of these students.

4. Factors most suitably explain changing of electrical energy saving behavior of these students are future directing and self control, perception of energy information,

and perception of social norm respectively. These factors can co-explain the changing of electrical energy saving behavior of the students at 22.7 % ($R^2 = 0.227$) with 0.01 level of significance.

Recommendation was made upon the findings as follows:

1. Relevant policy is formulated and enough budget was allocated to support activities in promotion and increase of electrical energy saving behavior in every population group.
2. Essential information and knowledge are provided to the people in order to create their awareness of advantage and disadvantage of electric energy saving.
3. Students should be motivated to have positive attitudes toward electrical energy saving, and enhanced their self esteem, future directing and self control, perception of social support, perception of social norm and perception on energy information. In particular, focus is made on the development of future directing and self control, perception on energy information and perception of social norm. All of which affect electric energy saving behavior and result in an increase of electric energy saving practice in the future.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี สำเร็จได้เนื่องจากบุคคลหลายท่านได้กรุณาช่วยเหลือด้าน ข้อมูล ข้อเสนอแนะ คำปรึกษาแนะนำ ความคิดเห็น และกำลังใจ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สากล จริยวิทยานนท์ ที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทุกขั้นตอน และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรสิทธิ์ วชิรขจร และอาจารย์ จิระพร บุรณสิน ที่ได้ให้คำแนะนำและคำปรึกษาการศึกษาพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าให้สำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านของคณะพัฒนาสังคม ที่ได้ถ่ายทอด สร้างความรู้ และ จัดระบบการคิดให้กับผู้ศึกษา และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของคณะพัฒนาสังคม เจ้าหน้าที่ห้องสมุด สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือทางด้านการประสานงาน และข้อมูล เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณกองทุนอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทน สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ที่มอบทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ประจำปีงบประมาณ 2544

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน และนักเรียนทุกคนจากโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม โรงเรียนไทรน้อย โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี โรงเรียนบางบัวทอง โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ บางใหญ่ และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวม และตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้วิทยานิพนธ์ของผู้ศึกษาสำเร็จ ลุล่วง

ท้ายสุดนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน และเป็นกำลังใจตลอดมา

สินีนุช ม่วงกล้า

ธันวาคม 2544